

Oredništvo - uprava: Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 4001-4004

Mesečna naročnina 18 Kr, za inostranstvo 31-50 Kr.

Cena: enot. Ljubljana 10.000 za naročnino in 10.349 za inostranstvo

SLOVENEC

NOVEMBER 1943

16
TOREK

Neue harte Kämpfe bei Dnjepropetrowsk und Kriwoi Rog

Sowjetangriff auf der Krim zerschlagen - Verloren gegangene Ortschaften bei Kiew und Schitomir zurückgewonnen Bolschewistischer Handstreich auf Retschiza missglückte Durchbruchversuche der Sowjets westlich Smolensk abgewiesen - Drei Inseln im Golf von Fiume besetzt

Aus dem Führerhauptquartier, 15. Nov. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Auf der Krim wurden nordöstlich Kertsch mehrfach wiederholte feindliche Angriffe in harten Kämpfen zerschlagen. Ostlich Perekop vernichteten Teile des rumänischen Infanterie-Regiments 38 unter Führung von Hauptmann Tabisa im Angriff eine feindliche Granatwerferkompanie.

Am unteren Dnjepr stiessen deutsche Gebirgsjäger überraschend aus dem Brückenkopf Cherson vor, brachten Gefangene und Beute ein und wiesen Gegenstände des Feindes ab.

Im grossen Dnjepr-Bogen trafen die Sowjets mit starken Infanterie- und Panzerverbänden erneut zum Angriff an. Nach erbittertem Ringen wurden hier Durchbruchversuche südwestlich Dnjepropetrowsk und nordöstlich Kriwoi Rog unter schweren Verlusten des Feindes vereitelt. Nördlich der Stadt Kriwoi Rog wurde ein mit überlegenen Kräften erzielter feindlicher Einbruch in unsere Front im Gegenangriff abgefangen.

Bei diesen Kämpfen, die in voller Stärke anhalten, wurden insgesamt 120 Sowjetpanzer abgeschossen.

An der Dnjeprfront wurde beiderseits Tscherkassy übergesetzter Feind über den Strom zurückgeworfen.

Im Raum von Kiew und Schitomir wurden einige verloren gegangene Ortschaften wieder genommen. Eine feindliche Kampfgruppe wurde zerschlagen. Unsere bei Schitomir kämpfenden Truppen wurden auf Stellungen westlich und nordwestlich der Stadt zurückgenommen. Südwestlich Gomel gelang dem Feind nach tagelangen verlustreichen Kämpfen ein Einbruch. Feindliche Kavallerie und Panzer versuchten die Stadt Retschiza im

Handstreich zu nehmen. Sie wurden zusammengeschossen. Beiderseits Gomel scheiterten zahlreiche Angriffe der Sowjets.

Westlich Smolensk nahmen die Sowjets unter Einsatz von zahlreichen Schützendivisionen und starken Panzerkräften ihre Durchbruchversuche wieder auf. In erbitterten Kämpfen wurden die in mehreren Wellen angreifenden feindlichen Kräfte abgewiesen, örtliche Einbrüche abgeriegelt und allein in diesem Frontabschnitt 56 feindliche Panzer abgeschossen.

Nordwestlich Smolensk liess die Kampfaktivität etwas nach.

Von der übrigen Ostfront werden nur noch örtliche Angriffe des Feindes im Räume von Nevel gemeldet. Die 12. und 17. Flak-Division der Luftwaffe haben durch ihren vorbildlichen Einsatz und ihr unermüdliches Eingreifen in die Erdkämpfe an der Ssowch-Mündung und im Dnjepr-Bogen beträchtlichen Anteil an der hier erzielten Abwehrerfolge.

An der süditalienischen Front herrschte gestern nur Artillerie- und Spätruppaktivität.

Im Golf von Fiume landeten in Zusammenarbeit mit Verbänden der Kriegsmarine Truppen des Heeres auf den von Banden besetzten Inseln Krk, Cherso und Lussino.

Im energischen Zupacken wurde der feindliche Widerstand gebrochen und die Inseln besetzt. Zahlreiche Gefangene und Beute fielen in unsere Hand. Leichte Seestreitkräfte brachten mehrere Fahrzeuge auf, mit denen Teile des Feindes zu entkommen versuchten.

Die Luftwaffe schoss über dem östlichen Mittelmeer fünf feindliche Flugzeuge ab.

Ein deutscher Unterseebootjäger versenkte in der Ägäis ein feindliches Unterseeboot und brachte Gefangene ein.

Dr. Ley sprach in Mannheim

Mannheim, 15. nov. DNB. Zivilienksa volja težko prizadetega nemškega mesta ee je zrcalila in Mannheimu. Tu se je zbrala pred starodavnim manheimskim gradom, ki so ga razdeljali angloameriški barbari, nad 30.000 ljudi na sijajnem zborovanju. Osrednja točka zborovanja je bil navdušen nagovor državnega organizacijskega vodje dr. Leya, ki je že prejšnji dan govoril delovnim sonarodnjakom v prav tako od letalskega terorja prizadetem rensko-rurskem področju.

»Val poplave z vzhoda bo uničen,« je vzkliknil državni organizacijski vodja. Tudi naša protiletalska obramba postaja od meseca do meseca vedno močnejša in uspešnejša. Tukaj v Mannheimu in v vseh ostalih bombardiranih mestih se potrjuje nedavno izrečena Führerjeva beseda, da so sonarodnjaki, ki so bili osko-

dovani po bombnih napadih, avantgarda maščevanja.

Ka je dr. Ley ob razvalinah nekega razrušenega mestnega dela še enkrat poudaril, da ne bomo nikoli kapitulirali, mu je množica najživahnejše pritrdjevala. »Bodite gotovi, da besede Adolfa Hitlerja, da ne bo nikoli izgubil živcev, veljajo za celokupno nemško vodstvo in tudi za ves nemški narod. Stranka je vzgojila naš narod k trdnosti. Ta trdnost pa nas danes usposablja, da vodimo življenjsko borbo proti zverinskemu nasprotniku. Lahko nas napadajo kjer hočejo, mi se bomo borili in vzdržali, dokler ne bo Nemčija dokončno svobodna. Geslo tega mesta »Mannheim stoji železno« velja za celotno Nemčijo. Nemčija stoji železno in vsa mesta tekmujejo med seboj, katero bo v zadržanju stalo na čelu.«

Po odstavitvi Girauda

Boljševizem ima odslej v Severni Afriki proste roke

Berlin, 15. nov. DNB. Nemška diplomatska korespondenca piše med drugim: Odstavitev Girauda kot sopredsednika alžirskega odbora francoskih disidentov je dogodek daljnosežnega pomena. Z generalom Giraudom izginja poslednji predstavnik one skupine francoskih generalov in politikov v Severni Afriki, ki so bili 9. novembra 1942 podprli ameriške izkrcavalne čete v upanju, da bodo s pomočjo Zedinjenih držav utegnili braniti francoski prekomorski imperij proti angleškemu imperijizmu. Od ostalih članov te skupine je admiral Darlan umorila Secret Servis, Bergery je bil aretirani. Nogues in Chatel sta bila izgnana iz dežele, Peyrouton je prostovoljno odstopil. Degaullovstvo se je tako polastilo končno onega dela oblasti v francoski Severni Afriki, na katere izvajanje niso zainteresirane anglo-ameriške vojaške oblasti.

Giraud morda ne bi bil tako hitro odstavljen, če ne bi bilo angleški politiki uspelo, da si pri tem zagotovijo podporo Moskve. General de Gaulle je že zgodaj odprl Moskvi vrata k svojemu gibanju. On je danes šampion tiste sovjetske politike, ki upa, da se bo z imenovanjem Višinskega v Sredozemski odbor in z imenovanjem Bogomolova pri francoskem alžirskem odboru trdno zasedla ne samo na Sredozemlju, temveč tudi v francoski matični zemlji. Brez dvoma je, da je moral Giraud odstopiti pod pritiskom anglosovjetske fronte, ki jo je tudi Hull v tej točki spoznal pri moskovskih razgovorih. General Giraud pa se je zasovražil v Moskvi predvsem tudi zaradi zadržanja, ki ga je zavzel na pram v francoski Severni Afriki agitirajočemu komunističnemu poslancu Martyju. Marty je moral končno zapustiti francosko Severno Afriko in se podati v Moskvo.

S političnega vidika je torej odstavitve Girauda identična z izločitvijo severnoameriškega vpliva v francoski Severni Afriki potom Anglije in odstranitvijo poslednjih ovir, ki so stale na poti boljševizaciji francoske Severne Afrike. Severnoamerikanci, ki so bili zasedli francosko Severno Afriko, so bili tam politično izpodrinjeni, Severnoameriška politika, politika Roosevelta, Eisenhowerja in Murphya je tam doživela odločilni poraz, s katerim se okoriščata Anglija in Sovjetska zveza.

Za tem pokretom stoji zopet Kominterna, ki je sicer na videz razpuščena, v resnici pa še bolj delja. Giraud je ostal le še vojaški poveljnik francoskih disidentskih sil v francoski Severni Afriki, nima pa več besede v politiki, kjer je nasprotoval komunistom.

Kratka poročila

Sofija, 14. nov. DNB. »Zorac piše v svojem uvodniku, da so postali mali narodni drobiži v rokah »zaveznikov«. Izgleda, da pri režimu angloameriške demokracije na svetu sploh ni prostora za male evropske narode. To pot naj bi bili mali narodi izročeni boljševizmu, da bi Anglija znova lahko stala na vrhu politične piramide.

Vigo, DNB. Kakor javlja Reuter iz Čungkinga, je osební zastopnik Roosevelta brigadni general Patrick Hurlet po razgovorih s Čangkajskom in generalom Stilwellom zapustil Čungking.

Helsinki, DNB. V teku obojestranskega zmanjšanja števila osebja diplomatskih zastopstev med Finsko in Ameriko se je vrnil na Finsko odpoklicani dosedanjí fínski mornariški ataše v Washingtonu Holgar Gröndahl.

Nove težke borbe pri Dnjepropetrovsku in Krivem Rogu

Sovjetski napad na Krimu razbit - Izgubljeni kraji pri Kijevu in pri Žitomiru ponovno osvojeni - Boljševiški napad na Rečico se je ponesrečil - Zahodno od Smolenska zavrnjeni sovjetski prodorni poskusi - Trije otoki v Reškem zalivu zasedeni

Führerjev glavni stan, 15. novembra. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Na Krimu so bili severovzhodno od Kerča v težkih bojih razbiti večkrat ponovljeni sovražnikovi napadi. Vzhodno od Perekopa so uničili deli 38. rumunskega pehotnega polka pod vodstvom stolnika Tabise v napadu neko sovražno četo metalcev granat.

Na spodnjem Dnjepru so nemški planinski lovci presenetljivo izpadli iz mostišča pri Herzonu, privedli ujetnike in plen ter zavrnili sovražne protisunke.

V velikem Dnjeprovem kolenu so Sovjeti znova napadli z močnimi pehotnimi in oklepnimi oddelki. Po ogorčenih bojih so bili tu z velikimi sovražnimi izgubami preprečeni prodorni poskusi jugovzhodno od Dnjepropetrovska in severovzhodno od Krivega Roga. Severno od mesta Krivi Rog je bil nek z nadmočnimi silami dosežen sovražnikov vdr v našo bojno črto s protinapadom zadržan.

Pri teh bojih, ki se z vso jakostjo še nadaljujejo, je bilo uničenih skupno 120 sovjetskih oklepnikov.

Nov velik japonski uspeh

Dve križarki in en rušilec potopljeni — Ena bojna ladja in ena letalonosilka težko poškodovani

Tokio, 14. nov. Vzhodnoazijska služba DNB-ja. V nedeljo popoldne je objavil cesarski glavni stan, da se je 13. novembra v jutranji zori vršila četrti bitka pri otoku Bougainville. Letala japonske mornarice so odkrila tega dne v vodah južno od otoka Bougainville nadaljnje velike ameriške edinice, ki so

jih napadla z velikim uspehom. V nekaj sekundah se je potopila neka velika križarka, kmalu nato še ena križarka in nek rušilec. Neka bojna ladja in neka srednjevelika letalonosilka sta bili težko poškodovani. Dve japonski letali se nista vrnila v svoje oporišče.

General Rupnik Sloveskim domobrancem

Govor na nedeljskem protest. zborovanju v unijonski dvorani

»Slovenec! Slovenke!

Pozdravljam vse navzoče, zahvaljujem se prirediteljem tega zbora, posebno pa govornici in govornikom.

Skoraj popolni propad našega malega slovenskega naroda tudi mene obvezuje — in moja svarila in napovedi, ki sem jih 25 let odkrito in pošteno izražal, me upravičujejo — da sedaj, v skrajnem trenutku spregovorim vsem navzočim, posebno pa vam, moji dragi slovenski domobranci, ki ste ta — in zunaj v pokrajini — pred sovražnikom.

Moralno težko bolni del našega izobraženstva, ki ga je zastupljena strankarska politika oslepila in mu vzela sluh in ki ga je glavni sovražnik človeštva — judovstvo — s svojima dvema orodjema, boljševizmom in demoplutokracijo, povsem zmešal, je naš ubogi slovenski narod pritiral na rob groba.

Najprej so ti neumneži in zločinci v svojem samodopadenju kot slepo orodje kramarske Anglije in njenih lažnivih lordov ali pa kot krvinski hlapi Sovjetije naše pridno, vrljo in miroljubno kmečko in delavsko ljudstvo pahnili v povsem nepotrebno vojno, ki smo jo, reči in piši, v petih dneh z vso našo zemljo vred izgubili. Nesramno verolomstvo od 27. marca 1941 pa dobičakeljnim in poželjivim vojnim hujskačem v slovenskem izobraženstvu ni prineslo pričakovanega plačila, pač pa je poštena večina naroda vzelo pravico do častnega boja in mu s tem izbilo iz rok orožje.

Po vrhu vsega pa so ti politični pustolovci potem uprizorili tako imenovani »osvobodilni boj«, da bi po načrtu izstrelili na svojo skromno zemljo navezano, pobožno ljudstvo in bi — tako ali tako — ali kot roboti judov vzhoda ali pa kot dolarski plačanci istih judov z zapada, imeli tudi pri nas lažje delo. Za orožje še sposobne naše bi poglali v boj kot topovsko krmo, preživele pa razmetili na suženjsko delo za judovske denarne mogotce; končno pa še naše gozdove in ostalo skromno imetje izropali.

Da bi vsemu temu posadili krono na glavo, se ti narodni izdajalci niso ustrašili zvezati se z doslej v svetovni zgodovini najpoddeljimi izdajalci — s strahopetnimi badoljevci, da bi na ta način Slovenci — seveda spet le kot topovska krma judov, padli nemškemu narodu v hrbet.

Ta peklenski, proti nam samim ter proti nemškemu in italijanskemu narodu in njunima voditeljema naperjeni načrt se je le deloma posrečil. Račun je bil namreč napravljen brez nemškega vojaka, a slovensko ljudstvo ga mora, po razorožitvi svojih skrivajcev, sedaj krvavo plačevati.

Predan pademo v jama, ki jo je izkopal pokvarjeni del našega izobraženstva, nam ponuja genialni vodja

Velikonemškega rajha velikodušno pomoč in podporo. Kaže nam preko lastno izkopanega groba možnost novega življenja in boljše bodočnosti.

Vi pa, domobranci, ki ste se kljub temu, da ste bili od komunističnih tolovajev in njihovih badoljevskih najdašev obkroženi, junsko borili poldrugo leto, ste sedaj prvi sinovi ob robu groba stoječega slovenskega naroda, ki ste začutili pomoč velikega voditelja Evrope in zagledali zarjo novega življenja. Od vas edinih je sedaj odvisno, ali naj umrjemo ali pa začnemo novo življenje.

Naložili ste si zelo težko nalogo, napraviti prve korake in ukrepe k zopetni pozitivni, utrditvi in vstajenju našega naroda, da se bo mogel iz svojega doslej najglobljeja propada zopet povrniti k miru, redu in delu. S tem se bo naša lepa mala slovenska domovina začela znova razvijati, vi pa boste pred našo večjo evropsko domovino rešili naš stari dobri glas in ime, ki so si ga pridobili naši dedje in očetje v poldrugo tisočletje dolgem sožitju z našimi velikimi sosednimi narodi.

Da boste tej svoji vzvišeni nalogi kos, se morate pred vsem drugim kot vojaki kar najbolj mogoče dobro izveščati. To boste dosegli, če si vzamete za zgled nemškega vojaka in ga posnemate. Učite se od njega ne le mojstrskega obvladovanja orožja in njegove popolne uporabe zoper sovražnika, ne le strunnega izpolnjevanja dolžnosti in discipline, ne le reda, pristnega tvarišstva in viteštva, hrabrosti in žrtvovanja, marveč polvirje predvsem z vso močjo svoje volje in ono skrivnost, ki napolnjuje dušo in srce nemškega vojaka s sveto in neomajno vero v zmago za najpravičnejšo stvar na svetu, ki mu utrjuje kot skalo trdno zaupanje v velikega voditelja in gotovost v nerazdružljivi skupnosti naroda na fronti in v domovini. Ko boste spoznali to vero, to zaupanje in to gotovost, boste tudi vedeli, zakaj je nemška oborožena sila zmogla izvojevati največje zmage in prebresti najtežje krize.

Sola, ki jo sedaj delate, vam ne bo samo približala nemškega vojaka, marveč vam bo dala še nekaj dragocenejšega. Odkrili boste, da tudi v človeku našega naroda tiči mnogo dobrega, kar nas usposablja, da lahko z nemškim vojakom tekmuje. Hipoma boste videli, da nismo taki, kakršne bi nas hoteli imeti judje in njihovi slovenski učenci. Ne! Mi smo mnogo boljši, mi vemo za notranjo svobodo, ki je hkrati naša čast. Mi občutimo gorje in trpljenje našega mučenega naroda in se hočemo v polni meri žrtvovati, da ga lajšamo. Mi ne pravimo, da so grozotne nesreče našega ljudstva »vsakodnevni dogodki« — tako kakor to delajo neki judovstvu zapisani znanstveniki in Ljub-

Čiščenje severovzhodno od Reke

Včerajšnje nemško vojno poročilo vsebuje naslednji odstavek o čiščenju komunističnih tolp severovzhodno od Reke.

Na severozapadnem Balkanu so bile v več tednov trajajočih bojih obkoljene in uničene tolpe na področju severovzhodno od Reke. Pri tem so zgnobile preko 3600 mrtih in 4500 ujetih. Poleg tega je bilo zajetih 45 topov, 522 strojne in metalcev min ter 4655 pušk. Trideset oskrbovalnih skladišč je bilo spravljanih na varno.

področju pri Nevelu. Vseled svojega zgledega obnašanja in neutrudnega posega v boje ob izlivu Soše in v Dnjeprovem kolenu imata 12. in 17. protiletalska divizija letalskega orožja precej zaslug pri tu doseženih obrambnih uspehih.

Na južnoitalijanskem bojišču je vladalo včeraj le topniško in izvidniško delovanje.

V Reškem zalivu so se v sodelovanju z oddelki vojne mornarice izkrcale čete suhozemne vojske na otokih Krku, Čresu in Lošinju, ki so bili zasedeni od tolp.

Z energičnim posegom je bil zlomljen sovražni odpor ter so bili otoki zasedeni. V naše roke je padlo mnogo ujetnikov ter številni plen. Lahke pomorske edinice so izsledile več vozil, s katerimi so skušali pobegniti sovražni oddelki.

Letalstvo je sestrelilo nad vzhodnim Sredozemskim morjem 5 sovražnih letal.

Nek nemški podmorniški lovec je potopil v Egejskem morju neko sovražno podmornico ter je privedel ujetnike.

Polževa pot po Italiji

Ženeva, 15. nov. DNB. Ena faza vojne v Italiji je sedaj končana, piše vojni dopisnik »Daily Mail« Aleksander Clifford. Doba hitrih premikanj je prenehala. Očividno se niso izpolnile optimistične nade, ki so se stavljale v začetku v silniški in italijanski vojni pohod. Kaj dolgočasno in težavno je plezati z enega konca italijanskega škornja do drugega, vrhnega konca. Kajti na vsem škornju se Nemci bore trdovratno. Še vedno so najvažnejši deli Italije v Nemških rokah. Iz toliko obljubljenega vdora v Italijo je nastala najnavadnejša oblika bojev: z glavo se je treba zaletavati vedno znova proti neskončnim goram in rekam, tako da Angloamerikancem ne preostaja nič drugega ko nadaljevati počasen in drag proces, da se polagoma v italijanskem škornju popnejo višje.

Kratka poročila

Stockholm, 14. nov. DNB. Badoglio je osnoval stehnično vladu, ki jo tvori on sam kot predsednik ter več državnih podtajnikov. Ta sprememba je bila po Reuterjevi vesti izvedena zaradi tega, ker Sforza ni hotel stopiti v vladu.

Stockholm, DNB. Kakor poroča nek ameriški zastopnik tiska v Alžiru, bo prispel Duff Cooper v kratkem v Alžir kot angleški diplomatski zastopnik.

Ženeva, DNB. Raffaele Piccardi, edini civilni minister Badoglije vladav, je odstopil in izjavil, da se je iz političnih vzrokov umaknil iz vlade.

Sofija, DNB. V nedeljo so preletela sovražna letala Bolgarijo. Na Sofijo so bile vržene bombe, ki so ubile in ranile nekaj meščanov, med njimi žene in otroke. Na skrajni periferiji je bilo uničenih tudi nekaj hiš.

ljani, ki trdijo, da stoje s svojim znanstvom nad temi dogodki...

Za nas so ti sedanjí dnevní dogodki razlog, da se z neutrudnim, trdim, hrabrim in nesebičnim delom strnemo v trdno jedro, iz katerega naj vzklije slovenski narodni skupnosti novo življenje. Le tako bomo sposobni odstranjevati strup, ki ga je judovski sovražnik tudi pri nas obilo nasejalo v dušo in telo našega ljudstva. Potem boste tudi hitro spoznali, kaj je prava narodna skupnost in sprevideli, da mora biti skupna blaginja na zadnjem mestu. In s tem spoznanjem bomo dosegli, da se bodo sami po sebi izbrali iz ljudstva najboljši, ki so poklicani voditi naš slovenski narod v srečno bodočnost.

Danes smo sicer še razbit, majhen narod, toda obupati ne smemo že zaradi Boga, ki bi nas potem popolnoma zapustil. Vsemogočni nam ne bo ničesar podaril, ako ne bomo združili s svojim zaupanjem tudi svojo neuklonljivo jekleno voljo, da hočemo slovenski narod z neutrudljivim, požrtvovalnim in nesebičnim delom povesti k varnosti, miru, redu, delu in pameti. To našo jekleno voljo, ki je ne more nič motiti, bo potem blagoslovil tudi Bog.

»Ažto vam, slovenski domobranci, kličem: Naprej! Na delo! S svojo voljo in z božjo pomočjo boste zmagali in rešili naš slovenski narod!«

Narod je na tem, da pogine -

ljudje slovenski, streznite se v tej skrajni stiski!

Poziv škofa dr. Rožmana vsem Slovencem in Slovenkam

Včerajšnji nedeljski popoldan je bil poseben spominu vseh od komunistov posredno ali neposredno pomorjenih Slovencev. Spominu vseh tistih tisočih in tisočih Slovencev, naših najboljših mož in žena in slovenske mladine, ki je morala v pregodnji grob samo zato, ker se ni hotela odreči svoji veri, ker se ni hotela izneveriti najsvetejšim narodnim svetinjam, ker ni hotela zatajiti svoje ljubezni do naroda in se podvreči krvavemu in brezbožnemu komunizmu tako zvane osvobodilne fronte! Morali so v smrt, mučeniško smrt, ker je tako hotela in ukazala komunistična OF, ker so tako hoteli razni Vidmarji, Kidriči, Baeblerji, Kocbeki in njihovi številni ljubljanski simpatizerji in financirji, t. j. dobrisni del ljubljanske pokvarjene gospode, ki je že davno izgubila vse prave stike z narodom, se mu odtujila ter ga je v svoji pokvarjenosti smatrala za nekaj manjvrednega. Morali so vsi ti tisočeri in tisočeri Slovenci v prerane grobove, ker so tako hoteli krvniki naroda, krvniki, ki so narod v celoti obsodili na smrt, ker se ni hotel podvreči komunistični samovolji in jim ni hotel slediti na krvavo pot, na pot, ki vodi samo v smrt tako poedince kakor tudi vse narod. In tako so padali od Emerja, Zupca, Kikija, Praprotnika, dr. L. Ehrlicha, dr. M. Natlačena in vseh ostalih številnih Slovencev in Slovenk po deželi do zadnjih množičnih pokoljev, ki jih je zagrešila komunistična OF na Dolenjskem v preteklih dneh!

Prav vsem tem žrtvam zločina in brezbožnega komunizma je veljal enako topel in hvaležen spomin še preostalih živih Slovencev! Prav vsem enako topel in iskren! Tako narodnim voditeljem, kakor tudi najpreprostejšemu sinu in hčeri našega naroda! Kajti v žrtvi, ki so jo doprinesli s svojo mučeniško smrtjo za boljše in srečnejšo bodočnost narodovo, so prav vsi enako veliki in silni! Vsi brez izjeme so nam postali za vse čase najsvetejši vzgledi in vzori prave, nesebične in brezmejne ljubezni do naroda in domovine, vere naših mater in očetov in vseh izročil naših slavni prednikov. Vzgle di in vzori brezmejne neustrašenosti in hrabrosti ter odločnosti in spoznanja, da je komunizem največja nesreča, ki lahko zadene kak narod, da je zanj smrt in propast, če te nevarnosti pravočasno ne opazi ter je z vso odločnostjo, ne odstrani in odkloni!

In vsa ta množica Slovencev je to komunistično nevarnost opazila takoj ob njegovih prvih nastopih, se postavila odločno nasproti njegovemu pohodu v slovensko deželo, postala branik naše civilizacije, vere naših mater in očetov, naših skromnih, toda nad vse lepih domov, vsega, kar je slovenskega, kar je našega in česar nam nihče drugi z ničemer nadomestiti ne more!

Drug za drugim so padali mučenci Slovenstva. Sli so rajši v smrt, kakor pa da bi priznali tiranijo komunistične OF nad svojim lastnim narodom ter se mu s tem izneverili in postali res narodni odpadniki in izdajalci! Padli so, da bi s svojo smrtjo zagotovili svojim otrokom lepšo in boljše bodočnost ter da bi končno spregledali še ostali slovenski zaslepljeni in zapeljanci. Samo v tej najstrašnejši slovenski žalostni, kar se jih je sploh že kdaj odigravalo na slovenski zemlji, je res najžalostnejše dejstvo to, da so se pričeli dramiti in odpirati oči tako zvali meščanski »boljši« krogi šele potem, ko je moralo nasilno umreti na deset in deset tisoče nedolžnih narodnih mož in žen! Šele potem si je ta smetana našega naroda pričela preplašeno priznavati: to bodo pa res najbrž komunisti, ker ne

pobijajo več samih »farjev« in članov ter članice Katoliške akcije. Tako je, tako zvali narodni gospodje in dame: Stara je ta storija in že nešteto krat ponovljena: Komunizem res prične svoj krvavi ples pri »farjih« in vseh »farških«, toda pri njih se nikdar ne zaustavi ter drvi dalje in mori okoli sebe vse, kar mu je količkar nevarno, dokler ne iztrebi vsega ter ohrani samo to, kar je stoodstotno krvavo komunistično!

In tak krvavi pohod je komunizem sedaj nastopil tudi po slovenski zemlji in mori, pobija in kolje vse, do kogar pride, pa naj je pripadal tej ali oni bivši politični stranki, pa naj je zahajal v cerkev ali ne, dovolj je že to, da ni pripadal ali da ne pripada komunistični stranki! Tako piše narod neizprosno propast, pogin, če se v zadnjem, res, v zadnjem zgodovinsko usodnem trenutku, ne bo iztrežil še preostali živeči del in združil v enotno fronto vsega, kar je še zdravega in dobrega v njem ter napovedal komunizmu neizprosno boj do končne odločitve! Eden mora izginiti, ker za oba na slovenskem prostoru mesta ni! Tako je odločila komunistična OF. Pošteni slovenski narod je vsiljeni boj sprejel in ga bo sedaj vodil do zadnjih koncev, vse dotle, dokler krvavi komunistični madež s slovenske zemlje ne bo docela izbrisan in opran!

V tem spoznanju je bil včerajšnji spominski dan. Tudi zunanji dekor te žalne spominske slovesnosti je bil presenetljivo primeren. Nebo so zakrili težki sivkasto-temni oblaki in se spustili nizko nad zemljo. Zalobno, težko vzdulje, katerega so od časa do časa še povečevali močnejši nalivi. Kakor da bi tudi stvarstvo samo hotelo dati pravičen okvir sedanjji obupno žalostni sliki naše razdejane domovine.

Zalna slavnost je bila na grobu zadnjega slovenskega bana dr. Marka Natlačena, ki spi svoj večni sen v skromnem družinskem grobišču sredi zelenih cipres. Na grobu velikega in zaslužnega slovenskega moža, največje slovenske žrtve, ki jo je komunizem zahteval od slovenskega naroda, na grobu moža, ki se je tako močno in nesebično uveljavil s svojim vsestranskim udejstvom.

Zato je vztrajal z njim v nesreči ko se je prej z njim stalno veselil vseh njegovih velikih uspehov in napredka ter kljub nasvetom, naj se umakne v varnejši kraj in tam čaka na konec sedanjje vojne vihrne, ni odšel ter je trdovratno ostal med svojim ljudstvom in padel kot narodni mučenec zato, ker je imel toliko poguma in odločnosti, da je narodu tudi v nesreči povedal pravo in odločno besedo ter mu kazal pot, ki ga lah-

Govor dr. Gregorija Rožmana

Ko smo se lani poslavljali od tega groba, v katerem čaka vstajenja truplo slovenskega mučenca dr. Marka Natlačena, smo čuli njegovo poslednje sporočilo, ki ga pošilja od tam, kjer ni več zmot ne strasti, svojemu narodu. Čuli smo tedaj dvojen opomin:

1. »Narod, zavrni in odkloni od sebe brezbožni komunizem, ki je največja nevarnost zate in za tvoj obstoj;
2. narod, ostani živ, ne ubijaj samega sebe in ne izzivaj ukrepov, ki te morejo zadeti v tvoji življenjski sili.«

Der Bischof Dr. Rožman spricht. — Škof dr. Rožman govori

ko z najmanjšimi žrtvami privede v lepšo bodočnost.

Prvi so prihiteli na njegov grob člani njegove družine. Gospa Nija s hčerko Nežico in sinčkom Tončkom. Gospa Nija je prižgala na grob svojega dobrega in ljubečega moža ter vzornega družinskega očeta debelo voščenko. Zatem so prihajali številni pokojnikov znanci, sodelavci in prijatelji. Točno ob treh je prišel na grob pok. dr. Natlačena predsednik Pokrajinske uprave g. general Leon Rupnik z gospo so progo in spremstvom. Ko je prispel prevzvišeni g. škof dr. Rožman z asistenco, je bila okoli groba velikega pokojnika zbrana že več tisočglava množica ljudstva. Tedaj je pa močno odjeknila Riharjeva žalostinka: Človek, glej! Zapel jo je možki zbor »Ljubljane«. Zbor bogoslovcev pa je nato intoniral: »Reši me, Gospod, večne smrti«. Prevzvišeni g. dr. Rožman je zatem opravil molitve za pokoj duše pok. dr. Natlačena in vseh ostalih Slovencev, ki so bili posredno ali neposredno pobiti od komunistov.

Po opravljenih molitvah za od komunistov pomorjene Slovence, je imel prevzvišeni g. dr. Rožman sledeči govor, ki je svari leni klic moža, ki je edini od vseh začetkov neustrašeno nastopil proti komunizmu takoj ob njegovem pojavu ter opozarjal svoj narod na nesrečo, ki ga bo s te strani zadela:

Gospod dr. Rožman je dejal:

Morda lani tega opomina niso vsi sprejeli dovolj resno, mislili so si, da vendar ni tolikšne nevarnosti v osvobodilnem gibanju, ki so ga gledali v lepši, a zlagani luči. Od tedaj je minilo leto, težko leto — ali more biti leto še kdo, ki ne bi živo čutil in se ne bi bil še prepričal, kako pravilno je bilo to poslednje sporočilo Natlačenovo? Danes ni več dvomov, razblinila se je koprena narodnega idealizma, ki je ovijala v zapeljivo gloriolo Osvobodilno fronto, sami so si sneli krinke z obrazov vsi, ki tvorijo in vodijo OF, komunisti, svobodomisljeni tabor in tako imenovani kristjani — vsi so prve dni oktobra slovesno izjavili, da ostanejo zvesti v enotnem gibanju komunistični partiji Slovenije. Tako poročajo prizadeti sami. Vsem je torej zdaj jasno, da med OF in komunistično partijo ni več dejanske razlike, da je cilj obema isti. Zal, lani del naroda ni poslušal opomina ob tem grobu, ni si ga vzel k srcu. Zato pa stojimo po enem letu ob novih grobovih, ki jim je število strahotno narastlo. In zakaj? Ali so ti grobovi prinesli tolikokrat napovedano in obljubovano svobodo? Ali so odprli vsaj pogled v novo lepšo bodočnost? Ti grobovi ne!

Brezbožni komunizem je pogljal ljudstvo v pogin, ene v smrt, druge v revščino. Iz teh grobov življenje več ne bo vzklilo: ne iz tistih, ki jih je roka komunistov direktno odprla, ne iz onih, ki jih je indirektno izkopala. Da, tudi oni grobovi tam v drugem kotu — koliko jih je — so delo komunistične OF, zaradi njenega za narod pogubnega nastopanja so se bili odprli in vzeli vase toliko močnih mladih življenj, koliko idealnih, najboljših ljudi našega naroda je v grobovih širne naše zemlje, ljudi, ki bi jih narod v sedanjosti in bodočnosti bridko potreboval, a ne bo jih več. Vsemogočni Bog naj njihove duše vzame k sebi, da v Njem dosežejo svoj cilj, počitek in večni mir.

Ti grobovi dovolj umljivo označajo, kam vodi brezbožni komunizem narod, ki se poda pod njegovo brezobzirno trdo vodstvo. Njegova pot je zaznamovana z grobovi in ruševinami. Težko bo iz teh ruševin zgraditi nove domove — a življenj iz grobov obuditi

nihče ne bo mogel do dne vesoljnega vstajenja.

Iz teh grobov prihajajo vprašanja — mirno in resno prisluhnite, ne morete jih preslišati — vprašanja: Zakaj še vedno silite v smrt? Ali niso zadosti še naše žrtve? Čemu jih še množite? Komu koristijo? Narodu ne! Narod bo izkrmavel, komu naj bodočnost naklanja svoje vence? Ostali bodo le še narodovi krvniki.

Ljudje slovenski, streznite se vendar že, streznite se vsi v tej skrajni stiski, v kateri je narod na tem, da pogine. Spoznajta vsi, prav vsi, edino pravo pot, ki vodi narod od grobov k življenju, pot trdne vere v Boga, brez katere noben narod ne more postati velik in srečen, pot požrtvovalnega dela v medsebojnem spoznanju, poštenju, pravičnosti in ljubezni, pot načelnega in vztrajnega odpora proti brezbožnemu komunizmu, ki je največji škodljivca, kar jih je kdaj slovenski narod napadlo.

Vi vsi pa, ki ste postali direktne ali indirektno žrtve blodnega brezbožnega komunizma, počivajte v božjem miru. Vaš spomin bo toplo živel v naših pobožnih molitvah. Vi pa tam, kjer morete v Bogu gledati našo bodočnost, prosite za vse Slovence brez izjeme, da vztrajamo neomahljivo v resnici in pravici in da se vsi, ki so

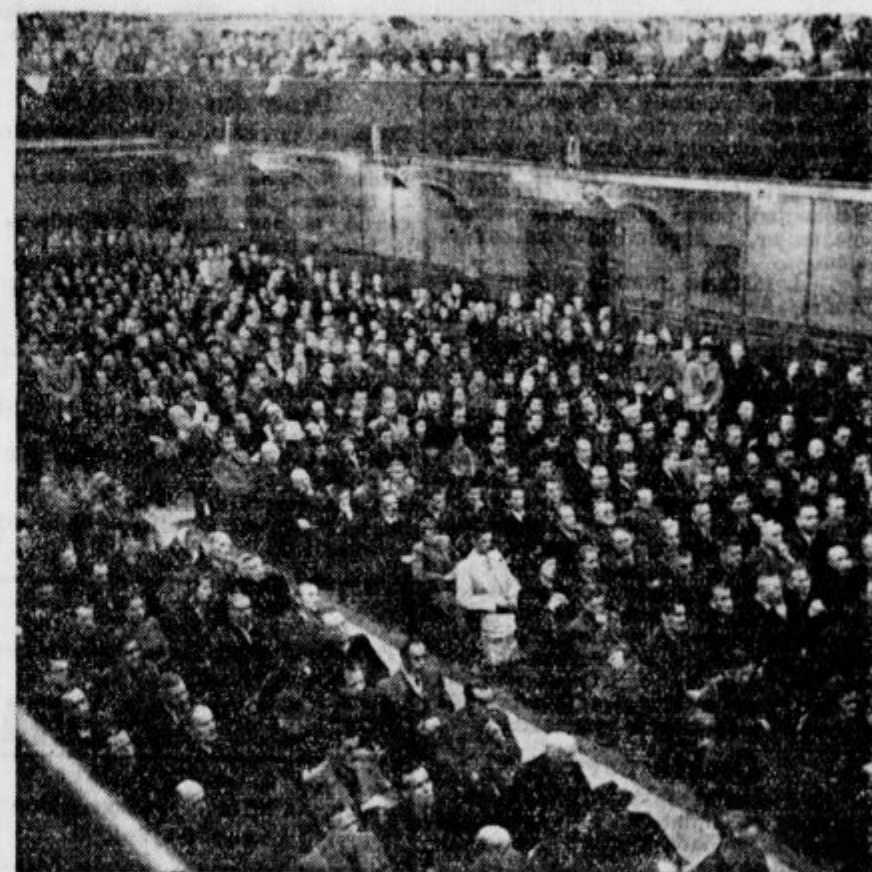
zablodili, spreobrnejo kmalu in popolnoma spreobrnejo. Potem bo kdaj zasijal srečni dan, ko bo Slovenec Slovincu v vsem pravi brat in narod narodu spoštovan in ljub sosed. V tem vidimo oni trajni mir, ki si ga narodi sveta žele in po njem vzdihujejo.

Vsemogočni in usmiljeni Bog, daj po Mariji, naši Pomočnici, našemu ubogemu, zbežanemu narodu doživeti ta mir. Zaradi tolikega števila nedolžnih žrtv prizanesi našemu narodu, da ne bo po lastni krivdi in nespameti izgubil izginil s površja te lepe zemlje.

Vsem žrtvam, ki se jih danes pobožno spominjamo, daj večni pokoj in večna luč naj jim sveti. Amen.

Komaj so zamrle zadnje prošnje besede prevzvišenega Vsemogočnemu in usmiljenemu Bogu, naj da po Mariji, naši Pomočnici, našemu zbežanemu narodu doživeti mir in naj mu zaradi tolikih žrtv prizanesi, da ne bo po lastni krivdi in nespameti izgubil izginil s površja te lepe zemlje, so že pevec »Ljubljane« zapeli turobno Jenkovo: Blagor mu!

Po končani žalostinki se je pričelo številno ljudstvo razhajati po ljubljanski božji njivi in obiskovati grobove še ostalih komunističnih žrtv. Vsi pa pod globokim vtisom svatinskega klisa svojega nadpastirja, ki mu ga je ob tej usodni zgodovinski uri narekovala zgolj nesebična in brezmejna ljubezen do svojega naroda, do trpečega ljudstva, da se združimo vsi v enotno močno fronto in stremo komunizem ter tako rešimo narodu življenje in mu zagotovimo še nadaljnji obstoj!

Grosse antikommunistische Kundgebung in »Union«. — Veliko protikomunistično zborovanje v »Unionu«.

»Svojo prisego bomo izpolnili!«

Besede akademika Vladimira Menarda

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Pred letom in pol bi me bilo sram, da bi govoril pred vami kot zastopnik slovenske univerze. Sram bi me bilo zato, ker bi mi takrat lahko s vso upravičenostjo očitali, da govorim v imenu krvnikov slovenskega naroda. Tako redki so bili akademiki, tako redki so bili profesorji, tako redki so bili junaki, ki bi se upali nastopiti proti komunističnemu razbojstvu, pa še te je dušila krj nedolžnih žrtv. Takrat je narod upravičeno kiel svoje izobraženstvo. Tako je bilo pred letom in pol. Žrtve junakov niso bile zaman. Iz nedolžnih prelite krvi so se rodili novi borci. Leto in pol so padali, pa kljub temu so se množile njihove vrste. Danes, ko končno stoji za nami vsa slovenska univerza, niso več izjeme hrabri borci za resnico in pravico — danes so izjeme izdajalci. (Medikci: Tako je!) Nekateri od njih se odkrito bore pod praporom laži in sovraštva, drugi pa pod krinko lažne nevtralnosti, strahopetno čuvajo svoje sestrar ali profesorske stolčke. (Sramota. Na delovno službo z njimi!) Prvi so se izločili sami, druge bomo odstranili mi.

Po letu in pol ogorčene borbe me ni več sram. Danes sem ponosen, da zastopam slovensko univerzo. Nerodno mi je le to, da so za to posel izbrali mene, ki sem bil pred kratkim še bruc. Včasih je bila navada, da je v tako važnih zadevah predstavljal univerzo rektor. (Ogorčeni medikci: »Kje je rektor? Zakaj ne zastopa univerze na tem zboru«)

rovanju! Kje so drugi naši predstavniki? Kje pa je še naša advokatska zbornica? Kje so zastopniki naše zdravniške, trgovske, industrijske zbornice? — Kje je društvo slovenskih književnikov? Pa naj bo! V tem težkem trenutku, ko se slovensko ljudstvo obupno bori za svoj obstoj, ko leži na naših ramenih usodna odgovornost ali se bo narod odločil za življenje v novi Evropi ali za smrt v borbi proti njej — v tem težkem trenutku bomo tudi mi bruci dokazali, da znamo nositi odgovornost, ki nam jo nalaga usoda.

Mi zavedni akademiki nočemo biti krvniki svojega naroda, mi nočemo, da bi nas narod preklinjal kot izrodek, mi hočemo biti verni potomci tistih junakov, ki so skozi tisoč vekov doprinali tisoče žrtv za boljše življenje svojega naroda. (Tako je!)

V ogromni nacionalni revoluciji, ki jo preživljajo vsi narodi, od velikega nemškega pa do malega slovenskega, bo naš narod stal, ko se prebudi in pozdravi, čvrsto na svojih nogah in bo v tem delu Evrope igral tisto vlogo, za katero so se borili in padali njegovi najboljši sinovi od prihoda v te kraje pa do danes.

Mi smo domovini prisegli, da jo rešimo. Pa če pademo vsi do zadnjega, svojo prisego bomo izpolnili. To nam velela naša čast, to nam velela ljubezen do naroda, iz katerega izhajamo, in ni vrag, da ne bi zmagali.

očetovskim besedam svojega vodnika.

Govor predsednika generala Rupnika pa

prilobljamo zaradi važnosti na prvi strani.

Manifestacija se je zaključila z viharimi ovacijami generala Rupnika in domobranec, na koncu pa je vsa dvorana stoje zapela slovensko himno in posem domobranske legije.

General Rupnik navdušeno pozdravljen

Kot poslednji je spregovoril na včeršnjem zborovanju šef pokrajinske uprave g. Leon Rupnik. Dvorana mu je priredila prisrčne ovacije, katerih dolgo časa ni bilo konec. Ko pa je stopil gospod general na oder in je množica slisala prve njegove kleme besede, je postalo v dvorani mirno in tiho in vsi navzoči so s pozornostjo sledili

očetovskim besedam svojega vodnika. Govor predsednika generala Rupnika pa prilobljamo zaradi važnosti na prvi strani. Manifestacija se je zaključila z viharimi ovacijami generala Rupnika in domobranec, na koncu pa je vsa dvorana stoje zapela slovensko himno in posem domobranske legije.

očetovskim besedam svojega vodnika.

Govor predsednika generala Rupnika pa

prilobljamo zaradi važnosti na prvi strani.

Manifestacija se je zaključila z viharimi ovacijami generala Rupnika in domobranec, na koncu pa je vsa dvorana stoje zapela slovensko himno in posem domobranske legije.

Vsakdanja Ljubljana po kronistovih zapiskih

Nesreče in nezgode

Na Borštnikovem trgu št. 2 stannjoči čevljarski mojster Avgust Škof je bil v nedeljo zadet od kapi. Prepeljan je bil z reševalnim avtom na VII. oddelek splošne bolnišnice. Avgust Škof je bil pred leti zelo podjeten in agilen ter daleč naokrog poznan.

V kroniki nesreč in nezdod je pač nenavadno to, kar se je primerilo 15 letnemu sinu časopisne raznašalke Janezu Ahačiču v Albanski ulici. Jed mu je ostala v grlu in se je začel daviti. V bolnišnici je bil deležen začetne operacije, da se ni zadavil. — Z glavnega kolodvora so pripeljali v bolnišnico na Privozu stanujočega Marijana Zalarja, ki je bil ranjen v nogo.

Kupčije z nepremičninami

Zemljiška knjiga okrajnega sodišča je v prvi polovici novembra t. l. zaznamovala deset kupnih pogodb za celotno kupno vrednost 690.574 lir. Opaziti je proti koncu leta delno mrtvilo na nepremičninskem trgu. Med drugimi so bile zaznamovane naslednje kupčije: Karba Viktor, železniški nameštenev v pokoji v Ljubljani, Tovarniška ulica št. 19, sedaj Predovičeva ulica št. 38, in njegova žena Antonija sta prodala Mariji Lovšinovi, posestniki na Platinini pri Rakeku in Mariji Dolenčevi, učiteljici od ravnatoma nepremičnino

vlož. št. 750 kat. občine Moste (nedozi-dana visokopritlična hiša z vrtom) za 195.000 lir. Prvi do štiri petine in drugi do ene petine. — Serjak Marija, posestnica v Stožicah št. 44, je prodala Franciški Komarovi, trgovki v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 181, in Eber Eligiju, krznarju v Ljubljani, Kongresni trg 7, njivsko parcelo št. 675 kat. občine Stožice, v izmeri 3652 kvad. metrov za 29.000 lir. Več parcel je bilo prodanih v ljubljanski okolici.

OBVESTILA »PREVODA«

Delitev krompirja na odrezek »3«

Ker so prispеле nove pošiljke krompirja, se bo od 16. do 20. t. m. prodajal krompir tudi na odrezek »3«, in sicer po en kilogram na osebo. Red prodaje — po črku — je isti, kakor je bil obavljen 13. t. m. Osebe, katere so na odrezek »2« krompir že nabavile 13. in 15. naj izkoristijo odrezek štev. »3« pri trgovcih do 20. t. m.

Poleg trgovcev, navedenih v objavi 13. t. m., bodo prodajali krompir še naslednji trgovci: I. delavsko konzumno društvo (Kongresni trg). Nabavljala za združeno drž. uslužbenec (Vodnikov trg), Gregor (Tirševa), Jelačin (Aškerčeva) in Kmetijska družba (Novi trg).

Lastniki steklenic Pellegrino pozor!

Ponovno vam sporočamo ter vas opozarjamo, da so steklenice Pellegrina zakonito zaščitene in ste jih prejeli proti jamčevini le v posojilo. Zaradi tega jih ne smete prodati ali polniti s podobno tekočino. Tukajšnja glavna zaloga ima natančen kartotečni popis imetnikov steklenic in poziva vse lastnike, da ji prazne steklenice proti povračilu položene jamčevine takoj vrnejo.

S. Pellegrino

glavna zaloga,

Kolodvorska ulica 8.

Drobne novice

Novi grobovi

† Župnik Matevž Dagarin. Dne 13. novembra ob 8. zjutraj je umrl v stiškem samostanu na Dolenjskem preč. g. župnik Matevž Dagarin.

† Ivan Gosak. V nedeljo je na kliniki splošne bolnišnice v Ljubljani umrl po skoraj dveletni bolezni, ki jo je vdan prenašal, gospod Ivan Gosak, zvančnik finančne kontrole v pokoji. Pokojnik je bil po rodu iz Žiž pri Konjicah in je med drugim služboval tudi v Murski Soboti v Prekmurju. Za njim žaluje vdova ga. Justina in sin g. Zdravko Gosak, urednik »Jutrca«. — Pogreb bo v torek ob 16. uri popoldne iz Kaple sv. Janeza na pokopališču pri Sv. Križu.

† Tone Majaron. V Borovnici je umrl g. Tone Majaron, star 28 let. Pokopan bo v torek, 16. nov., na farnem pokopališču v Borovnici.

† Ana Srakar. V Rožni dolini je umrla gdč. Ana Srakar, tobačna upokojenka. Pogreb rajne bo v torek, dne 16. nov., ob pol 4 iz njenega doma na viško pokopališče.

† Andrej Rode. Za vedno je zatisnil oči gospod Andrej Rode; pokopan bo v sredo, 17. novembra, pri Sv. Križu. Pogreb bo v torek, 16. nov., ob 16. uri popoldne iz kaple sv. Jakoba.

† Jožef Jesenko. V 82. letu starosti je mirno v Gospodu zaspal g. Jožef Jesenko, posestnik s Struge. Pogreb umrlega bo 17. nov. ob pol 4 z Zal, kapela sv. Jožefa.

† Valentin Zavašnik. Umrl je Valentin Zavašnik, železniški kurjač. Spremlili ga bomo na njegovi zadnji poti v torek, 16. nov., z Zal, kapela sv. Andreja.

† Avgust Škof. Umrl je g. Avgust Škof, čevljarški mojster v Ljubljani. Pogreb rajnega bo v torek ob pol štirih iz kaple sv. Kristofa na pokopališču pri Sv. Križu.

Vsem pokojnim naj sveti večna luč. Zalujočim naše sožalje.

Zgodovinski paberki

15. listopada
L. 1630. je umrl v Regensburgu astronom Ivan Kepler, rojen l. 1571. Studiral je v Tübingenu teologijo, pa se posvetil astronomiji in matematiki. Služboval je na graški šoli, pa se moral kot protestant umakniti v Prago, kjer je bil dvorni astronom cesarja Rudolfa. Po smrti svojega zaščitnika je odšel v Linz in nato v Regensburg. Kepler je eden največjih astronomov, iznašel je daljnogled, postal utemeljitelj nebesne mehanike in dopolnil Kopernikov sistem.

L. 1857. se je rodil v Stari Loki Andrej Karlin, škof tržaški in lavantinski. Gimnazijo in teologijo je končal v Ljubljani, nadaljeval študije v Rimu, služboval kot kaplan v raznih krajih, nato v Gorenjskem. Deloval nato kot katehet v Ljubljani in postal kanonik. Leta 1910. je bil imenovan za škofa v Trstu. Ko so zasedli naše Primorje Italijani, je moral bežati ter je deloval do l. 1923. kot ravnatelj škofijske gimnazije v St. Vidu, nato je bil imenovan za lavantinskega škofa. Karlin se je mnogo pečal s katehezo, homiletiko in zlasti cerkveno glasbo. Napisal je zgodovino božjega razodetja v starem in novem zakonu in sodeloval tudi pri Mohorjevi družbi. Pomembno je tudi njegovo delo na cerkveno-upravnem področju, saj so bile zaradi novih meja potrebne marsikateri spremembe.

Osebnosti

Na tehnični fakulteti ljubljanske univerze je diplomiral za gradbenega inženirja g. Vlado Pograjec iz Celja. Čestitamo.

Naknadno vpisovanje v trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15, se vrši dnevno za Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti in za Višji trgovski tečaj ter vse ostale oddelke. Na razpolago brezplačen prospekt. — Ravnateljstvo.

Poziv staršem

V zadnjem času se je ponovno pripetilo, da so bili otroci, pa tudi odrasli poškodovani od preostalih bomb in podobnih vojnih predmetov, s katerimi so se nepazljivo igrali ali pa jih spravljali. Zato uprava policije opozarja predvsem starše, da primerno pouče otroke, naj se s kakršnimi koli predmeti, ki so preostali izra vojne, ne igrajo, temveč jih izroče najbližjim vojaškim ali varnostnim oblastem.

Sorodniki g. Greifa prosijo gospo, ki je prinesla 5. novembra o njem vesti, da vse, kar ve, pismeno sporoči na naše uredništvo.

Glede nedeljskega članka o delovanju Preveda opozarjamo na željo g. Janka Kaka, da tega članka ni on napisal, niti ni v nikakršni zvezi s njim.

Slovensko planinsko društvo objavlja, da je preselilo svoje dosedanje društvene prostore v hišo preko ceste, in sicer v prvo nadstropje na Aleksandrovi cesti 5, sedaj Ulica 3. maja 5-1.

Učite se strojepljal! Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaj — dnevni in večerni — prične 16. novembra. Specialna strojepljalna šola največja moderna strojepljalna, raznovrstni stroji. Desetprstna metoda. — Učnina amerna. Specialni tečaj tudi za stenografijo, knjigovodstvo, korespondenco, jezike itd. Informacije in prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska cesta 15.

Poizvedovanja

V nedeljo, 14. novembra zvečer je izgubila starejša gospa črnorjav krznen ovratnik od kina Matice do Figovca. Najditelja lepo prosim, naj ga odda v Frankopanski ulici 23, pritrliče. Dobi nagrado.

V nedeljo, 14. novembra, ob 3 pop., sem zgrabil denarnico z 395 lirami in svojo osebo izkaznico in še drugimi listinami. Ker sem star in onemogel ter je bilo to moje celo premoženje, lepo prosim najditelja, naj mi izgubljeno vrne na upravo »Slovenec«.

Nasla sem lepe rokavice na štepanjskem pokopališču. Dobe so pri Greti Wanisch, Florjanska ulica 12.

Postojna. Gospodična, ki je v sobotnem vlaku pozabila zavoj, zve nahajališče v upravi »Slovenec«.

Dramsko gledališče

Torek, 16. novembra, ob 16.30: »Kavarnica«. Red B.

Sreda, 17. novembra, ob 16: »Kovarnstvo in ljubezen«. Red Sreda.

Četrtek, 18. novembra, ob 16.30: »Cvetje v jeseni«. Izven.

Petek, 19. novembra: Zaprto.

Sobota, 20. novembra, ob 16: »Kovarnstvo in ljubezen«. Red Sobota.

Operno gledališče

Torek, 16. novembra: Zaprto.

Sreda, 17. novembra, ob 16: »Orfej in Evridika«. Red A.

Četrtek, 18. novembra, ob 16: »Thais«. Red Četrtek.

Petek, 19. novembra: Zaprto.

Sobota, 20. novembra, ob 16: »Orfej in Evridika«. Red B.

STARŠI!

Podarite otrokom plemenito in vredno spominsko knjigo

MOJA MLADA LETA

Uredila Krista Hafner

Zunanja in notranja oprava: arhitekt Viado Gajšek

Cena kart. L. 55.—, vez. v polplat. L. 60.—

Dragocen spomin otrokom na najlepša leta

LJUDSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Pred škofovo 5. — Miklošičeva 5

Za današnji dan

Koledar

Torek, 16. listopada: Otmar, opat; Jedert Vel., devica; Edmund, kralj.

Sreda, 17. listopada: Gregor Čudodelnik, škof; Dionizij Vel., škof.

Dramsko gledališče

»Kavarnica«. — Red B. Ob 16.30.

Operno gledališče

Zaprto.

Kino Union

»Ženske niso angelčki«. — Predstave ob 15.30 in 17.30.

Kino Sloga

»Valček s teboj«. — Predstave ob 15 in 17.

Lekarniška služba

Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Ciril-Metodova 43; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, in mr. Ustar, Selenburgova ul. 7.

Praktični nasveti

Za torek: Po hodnikih previdno hodimo! Pripravimo sanke.

Za sredo: Isto. Za sušitev perila ugodneje.

Iz »Službenega lista«

V »Službenem listu« z dne 13. novembra so izšle navedbe o postavitvi nemških svetovalec v pokrajini; o preimenovanju Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani (ki nosi od sedaj ime Slovenska akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani) ter razglas o preureditvi službe pri profiteltski zaščiti. — Zaradi pomanjkanja prostora bomo objavili navedbe v naslednji številki.

Radio Ljubljana

dnevni spored za 16. november:

8.30 Jutranji koncert — 9 Poročila v nemščini in slovenščini — 12.20 Glasbeni uvod — 12.30 Poročila v nemščini in slovenščini — 12.40 Koncert za razvedrilo izvajajo radijski orkester, vodi dirigent D. M. Sijancec — 14 Poročila v nemščini — 14.15 Popoldanski koncert — 17 Poročila v nemščini in slovenščini — 17.15 Popoldanski koncert — 19 »Slovenske vojaške pesmi, privedite slovenskih domobrance« — 19.30 Poročila v slovenščini, napoved sporeda za naslednji dan — 19.45 Mala medigra — 20 Poročila v nemščini — 20.10 Lepi glasovi — 21 Melodije in ritmi — 21.40 Prenos iz Beograda — 22 Poročila v nemščini — 22.10 Glasba za lahko noč.

Z Gorenjskega

Spominska slavnost za padle junaku v Kranju. Dne 7. novembra je bila tudi v Kranju spominska slavnost za vse padle junake. Uvod v slavnost je bila položitev venca na grobove padlih junakov na kranjskem pokopališču, nato so se pa zbrali številni zastopniki stranke in vojske v veliki dvorani strankinega doma. Navzoč je bil tudi okrožni vodja Kuss kot vojak. Zatem so se posamezni govorniki spominjali prvih 16 žrtev, ki jih je imela stranka v Monakovem in vseh ostalih številnih junakov, ki so padli za edinstvo, svobodo in veličino nemškega Reicha in prvi in sedanjí vojni. Enaka spominska slavnost je bila tudi v Radovljici. Na njej je imel spominski govor okrožni vodja dr. Hochsteiner.

Sprejem novih članov v NSDAP. Po naročilu pokrajinskega vodje je komisarični okrožni vodja dr. Fritz Pflieger sprejel te dni v Kranju več novih članov v NSDAP. Istočasno je bilo imenovanih nekaj novih političnih vodij, katerim so bila odrejena tudi delovna področja.

Drobne iz Tržiča. Meseca oktobra je bilo v Tržiču rojenih šest otrok. V istem času sta bili dve poroki. Smrtnih primerov ni bilo.

Naročajte roman »Ivanhoe«!

Nemdoma nas je zapustil naš ljubljani sin, brat, stric in svak, gospod

Tone Majaron

v 28. letu starosti. Pokopani ga bomo v torek, dne 16. t. m., dopoldne na farnem pokopališču v Borovnici.

Borovnica-Ljubljana, 15. novembra 1943.

Zalujoča mama, sestra in brata ter ostalo sorodstvo.

Po dolgem trpljenju nas je previden s tolažilni sv. vero, na vedno zapustil naš ljubljani so. prog. brat in stric, gospod

Andrej Rode

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 17. t. m., ob pol 3 popoldne z Zal iz kaple sv. Jakoba k Sv. Križu.

Ljubljana - Vrhnika, 15. novembra 1943.

Zalujoči: Antonija, soproga; Ančka por. Potrebuejš, Miel, Ivana, sestre, in ostalo sorodstvo.

75. Siva zora je potrkala na zaprašena okna. Mariji se je zdramila iz trpkoga sna. Pobralla je plašč in si ga ogrnila preko grofičeve obleke

S Spod. Štajerskega

Odlikovanje spodnještajerskih brambovcv. Za svoje junaško zadržanje pred sovražnikom so dobili odlikovanje železnega križa II. stopnje: Janez Kocbek iz Sladkega vrha, Karel Repatec in Ernest Lorber iz Straleka, Feliks Nedeljkovič od Sv. Tomaža in Anton Trstenjak iz Ormoža.

Smrt starega Mariborčana. V Dunajskem Novem mestu je te dni umrl v 65. letu starosti upokojeni strojevodja Franc Anderle, brat znanega gostilničarja v Radvanju.

Smrt dveh brambovcv. Na vzhodnem bojišču sta padla Janez Vinko in Franc Meglič, dva soseda iz Budine pri Ptuj.

Sporočilo želez. upokojencem

V svrhu prilagoditve razdelitve premoga po režijski ceni količinam, ki jih je določil Pokrajinski svet korporacij in odobril Vis. komisar za Ljubljansko pokrajino, je g. direktor v spisu enake številke odobril razdelitev premoga po režijski ceni žel. uslužbenecem in upokojencem v naslednjih količinah: za eno osebo 900 kg premoga letno, za 2-3 osebe 1800 kg, za 4-6 oseb 2000 kg, za uradnike (oženjene) s 7 ali več člani rodbine 3000 kg, za zvančnike, služitelje in pomožno osebo (oženjene) s 7 ali več člani rodbine 2000 kg premoga letno.

Zaradi navedenega mora biti v dobavnih knjižicah za kurivo točno navedeno število rodbinskih članov. V to svrhu morajo predložiti vsi upokojenci dobavne knjižice za kurivo pristojnim edincem, istočasno s tožadveno potrebni verodostojni izkazili, da se zamore vpisati v knjižico, iz koliko rodbinskih članov obstoji rodbina. Šef edince je osebno odgovoren za točen vpis teh podatkov.

V Ljubljani umrl ob 6.—12. novembra: Černe Terezija roj. Križaj, 88 let, vdova žel. nadprevoznika, Vidovdanska 9; Blagajna Janko, 60 let, strokovni učitelj, Celjska 13; Slamič-Hafner Marija, 51 let, Resljeva c. 4; Kavčič Marija, 54 let, poljska dninarica, Vidovdanska 9; Ahlin Katarina roj. Klemen, 84 let, trgovka, Podtiska 24; Vodopivec Alojzij, 49 let, šolski upravitelj, Cerkevna ul. 34; Skvarč Ivan, 77 let, žel. usl. v p., Pod hrško 2; Alžman Antonija, 71 let, vpk. tob. tov., Vidovdanska 9; Tavzes Helena, 75 let, sobarica, Japljeva 2; Archine Jakob, 76 let, žel. v p., Društvena 25; Likovič Ivana, 44 let, dninarica, Vidovdanska cesta 9; Jelenc Franc, 81 let, žel. čuvaj v p., Vidovdanska 9; Zaje Marija, 58 let, zasebnica, Vidovdanska 9; Miklavc Ignacij, 75 let, zasebnik, Japljeva 2; Milavec Vladimir, 62 let, sin zdravnika, Slomškova 14; Pugelj Marija, 33 let, urad. pok. zav., Kongresni trg 7; Tratnik Ivana roj. Zupančič, 81 let, vd. usnjarka in pos., Preradovičeva 14.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem sporočava, da je Vsemožnosti včeraj, ob 6. uri popoldne poklical k sebi v bolnišnici življenje najino ljubljeno sestro

ANO SRAKAR

tobačno upokojenko, bivšo blagajničarko I. del. konz. društva.

Na njeni zadnji poti jo bomo spremljali v torek, 16. novembra, ob pol 4 pop. izpred njene doma v Rožni dolini, Predjamska 21, na viško pokopališče.

Ljubljana, 15. nov. 1943.

Jožefa in Marija Srakar, sestri.

MALI OGLASI

ISCIMO perfektnega strojnega mehanika večega dela na strojni zaradi popravil raznih strojev. Tovarna ŠUMI, Gradišče 9.

DOBER ZASLUZEK se nudi moškim in ženskam s prodajo sezonskega predmeta. — Primeri za upokojence, revne dijake, brezposelne itd. Naslov v upr. »Slov.« št. 7760.

ISCIM SORO s številnikom ali s uporabo številnika za tako. Ponudbe upr. »Slov.« št. 7790.

AVTO nov DKW napravlja. — Naslov v upr. »Slov.« št. 7795.

PRODAM številnik in mlado kozo. Jurčeva pot 100.

PRECIZNO URO Schaffhausen, I. in II. kl. prodam. Ogled samo ob 2 popoldne. — Naslov v upr. »Slov.« št. 7794.

SIVALNI STROJ »Singer«, krojaški, dobro ohranjen, prodam. Hlasiča, Pred škofijo št. 19.

POSODO ZA KISANJE REPE dobite pri Gospodarski zvezi, Bleiweisova cesta št. 29.

SIVALNI STROJ pogreznjiv, nov, prvotne znamke, prodam. Naslov v upr. »Slov.« št. 7789.

BREZOVE METLE držaje za lopate, ome. in dol. dobite pri »Gospodarski zvezi«, Bleiweisova 29 in Maistrova 10.

NAPRODAJ kompletni nov inventar za branjario, s tehnično vred. Naslov v upr. »Slov.« št. 7792.

PARNI KOTEL 10 Atm., stojč, malo rabljen, kupim takoj. Ponudbe upr. »Slov.« št. 7791.

SLAMOREZNICO na ročni pogon, nove in v dobrem stanju, kupimo. Petronasta - Tyrševa 35 a.

ZELJE V GLAVAH in REPO za ribanje kupuje »Gospodarska zveza«, Bleiweisova c. št. 29.

KUPIMO časopis za zgodovino in narodopisje, vse knjižke, Kleinmayr & Bamberg, Miklošičeva št. 16.

KNJIGE slovenske in nemške, znanstvene, medicinske, tehnične in zabavne kupuje knjižarnica Kleinmayr & Bamberg, Miklošičeva 16.

POUCUJEM nemščino, italijanščino, posameznike ali skupine, tudi začetnike (ce). Honorar ugoden. Nove prijave: torek in četrtek pop. in sredo dopoldne. — Vrhovčeva ul. 12, visoko pritiče, levo (križišče Jegličeve).

Umrli nam je v 82. letu starosti, naš predobri, dragi oče, tast in dedek, gospod

Jožef Jesenko

posestnik p. d. Jozelj s Struge Koroško

Nepozabnega pokojnika bomo spremlili k zadnjemu počitku dne 17. nov. 1943, ob pol 4 pop. iz kapelice sv. Jožefa na Zalah k Sv. Križu.

Zalujoči:

Tonea por. Kocutar, hči Franc Kocutar, zet Franci, Vida, Ciril, vnuki

Umrli nam je naš ljubljani očem, brat in stric, gospod

Avgust Škof

čevljarški mojster

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 16. novembra 1943, ob pol 4 popoldne z Zal, iz kaple sv. Kristofa k Sv. Križu.

Ljubljana, Kamnik, Lesce, dne 15. novembra 1943.

Zalujoči ostali

Po dolgem trpljenju nas je previden s tolažilni sv. vero, na vedno zapustil naš ljubljani so. prog. brat in stric, gospod

Andrej Rode

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 17. t. m., ob pol 3 popoldne z Zal iz kaple sv. Jakoba k Sv. Križu.

Ljubljana - Vrhnika, 15. novembra 1943.

Zalujoči: Antonija, soproga; Ančka por. Potrebuejš, Miel, Ivana, sestre, in ostalo sorodstvo.

Dokončal je svojo življenjsko pot in odšel k Bogu po svoje plačilo naš dragi, nad vse skrbni mož, oče, stari oče in tast, gospod

Valentin Zavašnik

železniški kurjač

Blagopokojni leži na svojem domu, Tovarniška 27. Pogreb bo z Zal, iz kaple sv. Andreja v torek, dne 16. t. m. ob 3 popoldne.

Ljubljana, Königszelt, Zidani most, dne 14. novembra 1943.

Zalujoči: Jožefa, žena; Rudolf, Milena, Branko, otroci; Justa, snaha; Metka, vnukinja, in sorodstvo.